

ΣΥΝΔΕΣΜΟΙ

ΕΝΑ ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΓΙΑ ΤΗΝ ΚΑΤΑΠΟΛΕΜΗΣΗ
ΤΗΣ ΡΗΤΟΡΙΚΗΣ ΜΙΣΟΥΣ ΣΤΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ ΜΕΣΑ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΣΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ

ιδιότητα του πολίτη εκφοβισμός εκπαίδευση στα ανθρώπινα δικαιώματα
εχθρικότητα ανεκτικότητα υπευθυνότητα αντιαθιγγανισμός αλληλεγγύη
ξενοφοβία δικαιοσύνη έγκλημα σεβασμός σεξισμός διαφορετικότητα ρατσισμός
ειρήνη εθνικισμός προκατάληψη συμμετοχή αντισημιτισμός ισότητα ομοφοβία
ασφάλεια αξιοπρέπεια ισλαμοφοβία ελευθερία διάκριση δημοκρατία μίσος

ΑΓΩΝΙΣΜΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ!

Η δραστηριότητα αυτή αποτελεί εισαγωγή στα ανθρώπινα δικαιώματα μέσα από ένα ομαδικό παιχνίδι. Οι συμμετέχοντες καλούνται να παρουσιάσουν διαφορετικά δικαιώματα στα άλλα μέλη της ομάδας τους χρησιμοποιώντας ό,τι θέλουν, εκτός από λόγια!

ΘΕΜΑΤΑ Ανθρώπινα δικαιώματα, Ρατσισμός και διάκριση, Ιδιωτική ζωή και ασφάλεια

ΠΟΛΥΠΛΟΚΟΤΗΤΑ Επίπεδο 1

ΜΕΓΕΘΟΣ ΟΜΑΔΑΣ 10-16

ΔΙΑΡΚΕΙΑ 60 λεπτά

ΣΤΟΧΟΙ

- Να κατανοήσουμε τα δικαιώματα που περιλαμβάνει η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα (ΟΔΑΔ).
- Να εξετάσουμε την προστασία των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στον διαδικτυακό κόσμο.
- Να συζητήσουμε τη σχέση ανάμεσα στα ανθρώπινα δικαιώματα και τη ρητορική μίσους στο διαδίκτυο.

ΥΛΙΚΑ

- Αντίγραφα για τις Καρτέλες Δικαιωμάτων: κάντε 1 αντίγραφο για κάθε ομάδα.
- Αντίγραφα για τις Καρτέλες Υποθέσεων: κάντε 5 αντίγραφα της σελίδας 110.
- Αντίγραφα της ΟΔΑΔ (σύνοψη): κάντε αρκετά αντίγραφα για όλους.
- Φύλλα χαρτοπίνακα σεμιναρίων και μαρκαδόροι (προαιρετικά).
- Χώρος για να εργαστούν ξεχωριστά 2 ή περισσότερες ομάδες, κατά προτίμο σε ξεχωριστές αίθουσες.
- 2 συντονιστές (ιδανικά).

ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ

- Κόψτε τις Καρτέλες Δικαιωμάτων και τις Καρτέλες Υποθέσεων.
- Ίσως θελήσετε να αντιγράψετε την «Κάρτα ενημέρωσης για Συλλέκτες» ή να γράψετε το κείμενο σε χαρτοπίνακα / να το προβάλετε με προβολέα.

ΟΔΗΓΙΕΣ

ΠΡΟΑΙΡΕΤΙΚΗ ΕΙΣΑΓΩΓΗ

(ΓΙΑ ΟΜΑΔΕΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΕΞΟΙΚΕΙΩΜΕΝΕΣ ΜΕ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ)

1. Ρωτήστε τους συμμετέχοντες τι καταλαβαίνουν από τον όρο «ανθρώπινα δικαιώματα». Καταγράψτε τις προτάσεις τους σε πίνακα σεμιναρίων και, εάν χρειάζεται, παροτρύνετε τους να συνεχίσουν με ερωτήσεις. Για παράδειγμα:
 - Ποιος έχει ανθρώπινα δικαιώματα;
 - Μπορείτε να κατονομάσετε κάποιο ανθρώπινο δικαίωμα;
 - Ποιος πρέπει να διασφαλίζει ότι όλοι σέβονται τα ανθρώπινα δικαιώματα;
 - Από πού προήλθαν;
2. Δώστε κάποια συνοπτικά στοιχεία για τα ανθρώπινα δικαιώματα, για παράδειγμα ότι:

Τα ανθρώπινα δικαιώματα ανήκουν σε όλους και είναι «νόμοι για τις κυβερνήσεις». Ανθρώπινα δικαιώματα σημαίνει ότι οι κυβερνήσεις πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι άνθρωποι προστατεύονται από την άδικη μεταχείριση, την ακραία κακομεταχείριση και τη βία, μεταξύ άλλων. Τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι σημαντικά γιατί μας προστατεύουν και γιατί σημαίνουν ότι δεν πρέπει να συμπεριφερόμαστε στους άλλους με τρόπο που δε σέβεται τα δικαιώματά τους.

ΚΥΡΙΑ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ

3. Εξηγήστε ότι πάσκποι αυτή χρησιμοποιεί ένα ομαδικό παιχνίδι για να θυμίσει στους συμμετέχοντες τα δικαιώματα που περιλαμβάνει η Οικουμενική Διακήρυξη για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα. Περιγράψτε τον στόχο και τους κανόνες του παιχνιδιού (σελίδα 109) και χωρίστε τους συμμετέχοντες σε ομάδες των 6 - 8 ατόμων. Μοιράστε τα παρακάτω σε κάθε ομάδα:
 - Αντίγραφα της σύνοψης της ΟΔΑΔ
 - 2 Καρτέλες Υποθέσεων
 - Τις πληροφορίες για τους Συλλέκτες - ή γράψτε τις σε έναν πίνακα σεμιναρίων.
 - Φύλλα του χαρτοπίνακα για την κάθε ομάδα και μαρκαδόρους (προαιρετικά).
4. Εάν οι συμμετέχοντες δε γνωρίζουν την ΟΔΑΔ, δώστε τους λίγο χρόνο να διαβάσουν τα άρθρα και ρωτήστε μήπως υπάρχει κάποιο δικαίωμα που δεν καταλαβαίνουν.
5. Παρουσιάστε τους κανόνες (σελ. 109) και βεβαιωθείτε ότι τους κατάλαβαν όλοι. Μετά, ξεκινήστε το παιχνίδι!
6. Το παιχνίδι θα τελειώσει όταν μία ομάδα μαντέψει όλα τα δικαιώματα ή όταν σε κάποια ομάδα τελειώσουν οι Καρτέλες Υποθέσεων. Ζητήστε εντυπώσεις και δώστε χρόνο στους συμμετέχοντες να χαλαρώσουν μετά την ένταση του ανταγωνισμού! Χρησιμοποιήστε κάποιες από τις παρακάτω ερωτήσεις για τον απολογισμό στο τέλος της άσκησης.

ΑΠΟΛΟΓΙΣΜΟΣ

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ:

- Ποια δικαιώματα ήταν πιο δύσκολο να παρουσιάσετε; Γιατί;
- Ποιο συμπέρασμα βγάζουμε για την επικοινωνία: γιατί είναι συχνά δύσκολο να καταλαβαίνουμε ο ένας τον άλλον; Φταίει αυτός που «παρουσιάζει» ή αυτός που «παρατηρεί» ή και οι δύο;
- Πώς αισθάνεστε για την ομάδα σας τώρα; Πώς αισθάνεστε για την άλλη ομάδα;
- Σκεφτείτε ανταγωνιστικά παιχνίδια: γιατί συχνά ταυτιζόμαστε με μία ομάδα αντί για μία άλλη;
- Η ταύτιση αυτή βασίζεται στη λογική; Μπορείτε να σκεφτείτε παραλληλισμούς με την πραγματική ζωή;

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΑ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ:

- Ήταν κάποιο δικαίωμα ιδιαίτερα δύσκολο να το καταλάβετε;
- Πιστεύετε ότι μπορείτε να τα καταφέρετε χωρίς κάποια από τα δικαιώματα αυτά; Εάν ναι, ποια;
- Πιστεύετε ότι τα δικαιώματα αυτά θα έπρεπε να ισχύουν στον διαδικτυακό κόσμο όπως και στον πραγματικό; Μπορείτε να σκεφτείτε παραδείγματα, όπου κάποια από τα δικαιώματα αυτά να έχουν σημασία για τη δραστηριότητα στο διαδίκτυο;
- Πιστεύετε ότι τα ανθρώπινα δικαιώματα γίνονται σεβαστά στο διαδίκτυο;

ΣΚΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗ ΡΗΤΟΡΙΚΗ ΜΙΣΟΥΣ:

- Εξηγήστε σύντομα ότι η ρητορική μίσους είναι κάθε έκφραση μίσους για μια ομάδα ή κάποιο μέλος ομάδας που είναι κακόβουλη, οδυνηρή και μπορεί να οδηγήσει σε βίαιες αντιδράσεις προς μέλη της ομάδας. Ζητήστε κάποια παραδείγματα για να γίνει σαφές.
- Ποιο από τα δικαιώματα του παιχνιδιού έχει κάποια σχέση με τη ρητορική μίσους; Γιατί;
- Εάν γινόσασταν στόχος ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο, ποιο από τα δικαιώματα θα χρειαζόσασταν μάλλον περισσότερο;
- Τι μπορεί να γίνει για την αντιμετώπιση της εξάπλωσης της ρητορικής μίσους στο διαδίκτυο;

ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΕΣ

- Το παιχνίδι θα έχει καλύτερο αποτέλεσμα με 2 συντονιστές. Οι συντονιστές θα πρέπει να εξασφαλίζουν ότι οι Συλλέκτες δεν αντιδρούν σε «ανεπίσημες» υποθέσεις (π.χ. κουνώντας το κεφάλι ή κοιτάζοντας ενθαρρυντικά).
- Οι συμμετέχοντες μπορούν να δουλέψουν σε ζευγάρια για να «μεταδίδουν» τα δικαιώματα. Αυτό μπορεί να είναι χρήσιμο, δίνοντάς τους χρόνο να συζητήσουν τι σημαίνουν τα δικαιώματα, αλλά επίσης μπορεί να επιμπούνει τη διάρκεια της δραστηριότητας.

- Όταν θα έρχονται οι Συλλέκτες για να παραλάβουν μια νέα Καρτέλα Δικαιωμάτων, να τους υπενθυμίζετε να σας επιστρέφουν τις χρησιμοποιημένες Καρτέλες Υποθέσεων. Αφού ελέγχετε τι γράφουν οι καρτέλες, εάν χρειάζεται, ας δίνετε νέες Καρτέλες Υποθέσεων.
- Μπορεί να θελήσετε να επικεντρώσετε σε ένα ή δύο πεδία σκέψεων, προκειμένου να τα εξετάσετε πιο ολοκληρωμένα. Μην προσπαθήσετε να καλύψετε όλες τις ερωτήσεις!
- Οι σκέψεις γύρω από την ταύτιση με ομάδες, μπορούν να χρησιμεύσουν για να εξετάσετε και άλλα είδη ταύτισης, π.χ. με εθνικές ή εθνοτικές ομάδες. Μπορείτε επίσης να εξετάσετε τους συναισθηματικούς δεσμούς που συχνά νιώθουν οι άνθρωποι για τη «δική τους» ομάδα και με βάση αυτούς να προσεγγίσετε θέματα σχετικά με τον ρατσισμό και τη διάκριση.

ΠΑΡΑΛΛΑΓΕΣ

Η άσκηση αυτή μπορεί να γίνει αποκλειστικά με ζωγραφική/σχέδιο ή θεατρική αναπαράσταση - ή και με τα δύο, σύμφωνα με τις οδηγίες πιο πάνω.

ΙΔΕΕΣ ΓΙΑ ΔΡΑΣΗ

Ζητήστε από τους συμμετέχοντες να βρουν κάποιο ειδοσεογραφικό άρθρο στο διαδίκτυο που να μιλάει για κάποια παραβίαση ανθρώπινου δικαιώματος. Θυμίστε τους ότι οι παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων δεν είναι αναγκαστικά «κανονικά» εγκλήματα: πρέπει να υπάρχει αποτυχία της κυβέρνησης να προστατεύσει ανθρώπους.

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΟΜΑΔΙΚΟ ΠΑΙΧΝΙΔΙ: ΚΑΝΟΝΕΣ ΠΑΙΧΝΙΔΙΟΥ

Στόχος του παιχνιδιού: Να γράψετε υποθέσεις σε όλες τις καρτέλες ανθρωπίνων δικαιωμάτων πριν από την άλλοι ομάδα (ή ομάδες) ή να καταλήξετε με τον μεγαλύτερο αριθμό από Καρτέλες Υποθέσεων που θα απομένουν. Κανόνες:

- 1 άτομο από την κάθε ομάδα (ο Συλλέκτης) συλλέγει μία καρτέλα ανθρωπίνων δικαιωμάτων από τον συντονιστή. Πρέπει να «μεταδώσει» το δικαίωμα που λέει η καρτέλα στην υπόλοιπη ομάδα του χωρίς να μιλήσει. Επιτρέπεται να ζωγραφίσει/σχεδιάσει, να χρησιμοποιήσει χειρονομίες ή παντομίμα, αλλά δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιήσει κανένα άλλο μέσο για να «περάσει» το δικαίωμα που είναι γραμμένο στην κάρτα.
- Η υπόλοιπη ομάδα έχει μια λίστα με τα δικαιώματα στην ΟΔΑΔ και πρέπει να κάνει μια υπόθεση ποιο ανθρώπινο δικαίωμα είναι στην κάρτα. Για να γίνει μια «επίσημη» υπόθεση, πρέπει όλη η ομάδα να το έχει συζητήσει και συμφωνήσει. Αφού συμφωνήσει σε μια υπόθεση η ομάδα, πρέπει να την καταγράψει σε μία Καρτέλα Υποθέσεων και να τη δώσει στον Συλλέκτη. Μετά ο Συλλέκτης απαντάει.
- Για κάθε δικαίωμα μπορούν να χρησιμοποιηθούν το πολύ 2 Καρτέλες Υποθέσεων. Μετά από 2, θεωρείται ότι το δικαίωμα «δε βρέθηκε» και ο επόμενος Συλλέκτης πάει να φέρει μια νέα καρτέλα από τον συντονιστή. Επίσης, παραδίδει όσες Καρτέλες Υποθέσεων χρησιμοποίησαν.
- Εάν η πρώτη υπόθεση είναι σωστή, η ομάδα παίρνει 2 νέες Καρτέλες Υποθέσεων.
- Εάν η δεύτερη υπόθεση είναι σωστή, παίρνει 1 νέα Καρτέλα Υποθέσεων.
- Εάν το δικαίωμα δε βρέθηκε (μετά από 2 υποθέσεις) δε δίνονται επιπλέον Καρτέλες Υποθέσεων.
 - Για κάθε καρτέλα πρέπει να στέλνεται διαφορετικός Συλλέκτης. Όταν όλοι έχουν συλλέξει από μία φορά, ξεκινάει δεύτερος γύρος.
 - Το παιχνίδι τελειώνει όταν μία ομάδα μαντέψει σωστά όλες τις καρτέλες ή όταν σε μία ομάδα τελειώσουν οι Καρτέλες Υποθέσεων.

Μπν ξεχνάτε!

- Δεν περιλαμβάνονται όλα τα δικαιώματα στο παιχνίδι: η ΟΔΑΔ περιέχει 30 διαφορετικά δικαιώματα και οι καρτέλες εδώ είναι μόνο 12.
- Κάθε ομάδα ξεκινάει με 20 μόνο υποθέσεις. Θα πρέπει να είναι προσεκτικοί να μη «χάσουν» υποθέσεις! Η ομάδα που θα ξεμένει πρώτη από Καρτέλες Υποθέσεων, ξάνει το παιχνίδι.

ΚΑΡΤΑ ΕΝΗΜΕΡΩΣΗΣ ΓΙΑ ΣΥΛΛΕΚΤΕΣ

Δεν επιτρέπεται να μιλάτε όταν είναι η σειρά σας να είστε Συλλέκτης! Μπορείτε να σχεδιάσετε εικόνες και να κάνετε χειρονομίες ή παντομίμα για να βοηθήσετε την ομάδα σας να μαντέψει τι γράφει η κάρτα. Προσπαθήστε να μη χρησιμοποιήσετε άλλα μέσα.

Εάν η υπόθεση που κάνει η ομάδα σας είναι ανεπίσημη (με άλλα λόγια, δεν είναι γραμμένη σε καρτέλα) δεν πρέπει να αντιδράτε! Μπορείτε να τους ενθαρρύνετε και να κουνάτε θετικά ή αρνητικά το κεφάλι για όλα τα άλλα - αν ρωτάνε π.χ. «σκουπίζεις το πάτωμα;», «είσαι στη φυλακή;» ή «παγωτό είναι αυτό;» αλλά ΟΧΙ ΛΟΓΙΑ!

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Καρτέλα υποθέσεων	Καρτέλα υποθέσεων
Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας	Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας
Καρτέλα υποθέσεων	Καρτέλα υποθέσεων
Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας	Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας
Καρτέλα υποθέσεων	Καρτέλα υποθέσεων
Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας	Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας
Καρτέλα υποθέσεων	Καρτέλα υποθέσεων
Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας	Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας
Καρτέλα υποθέσεων	Καρτέλα υποθέσεων
Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας	Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας
Καρτέλα υποθέσεων	Καρτέλα υποθέσεων
Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας	Γράψτε εδώ την υπόθεσή σας

ΣΥΝΟΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΚΑΡΤΕΛΕΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΩΝ ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΩΝ

Άρθρο 1	Άρθρο 14
Όλοι οι άνθρωποι έχουν τα ίδια ανθρώπινα δικαιώματα.	Όλοι έχουν το δικαίωμα να ζητήσουν άσυλο σε μια άλλη χώρα εάν διώκονται.
Άρθρο 2	Άρθρο 18
Κανένας δε θα πρέπει να υπόκειται σε διάκριση.	Όλοι έχουν δικαίωμα σε θρησκευτικές πεποιθήσεις.
Άρθρο 3	Άρθρο 19
Όλοι έχουν δικαίωμα στη ζωή.	Όλοι έχουν δικαίωμα στην ελευθερία της έκφρασης (να λένε αυτό που θέλουν).
Άρθρο 5	Άρθρο 20
Όλοι έχουν το δικαίωμα να ζουν ελεύθεροι από βασανιστήρια.	Όλοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν σε ενώσεις και να συναντιούνται με άλλους.
Άρθρο 11	Άρθρο 21
Όλοι έχουν το δικαίωμα να θεωρούνται αθώοι μέχρι να αποδειχτούν ένοχοι.	Όλοι έχουν δικαίωμα να ψηφίζουν σε εκλογές και να παίρνουν μέρος στην κυβέρνηση.
Άρθρο 12	Άρθρο 27
Όλοι έχουν δικαίωμα στην προσωπική ζωή.	Όλοι έχουν το δικαίωμα να συμμετέχουν στην πολιτιστική ζωή της κοινότητάς τους.